

Lucie Čížková

Užití členů v odborných textech z oblasti teorie a dějin umění

The use of determiners in art history and criticism

Posudek vedoucí bakalářské práce

Téma, které si Lucie Čížková pro svou bakalářskou práci zvolila, se v průběhu práce ukázalo jako teoreticky složitější, než se původně zdálo. Po prostudování relevantní sekundární literatury se autorka rozhodla pro široké pojetí vlastních jmen s jasně vymezeným centrem kategorie, ale obsahující i hraniční případy. V teoretické části práce autorka poukazuje na to, že hranice mezi vlastními jmény a obecnými substantivy označujícími situačně jedinečné entity (the sun, Father) není ostrá. Ani „gramatická neměnnost“, která se objevuje obvykle v definicích vlastních jmen, není neproblematická, jak ukazují přechody mezi tzv. „definite descriptions“ a názvy, které obsahují obecná jména (např. názvy muzeí). Situaci navíc komplikují sekundární užití vlastních jmen popsána na str. 17-18. Dříve než mohla začít s excerpcí, musela proto autorka v metodologické části práce formulovat vlastní kritéria příslušnosti daného výrazu mezi vlastní jména. Proti zařazení některých jmen do kategorie vlastních jmen lze mít námitky, na druhé straně autorce toto široké pojetí umožňuje popsat i výrazy, které se objevují nově, a skupiny, které nejsou v gramatikách popsány.

Doklady byly excerpovány z odborných časopisů z oblasti teorie a dějin umění. Vlastní jména z těchto okruhů se v mluvnicích vyskytují jen sporadicky (v podstatě jen názvy časopisů, muzeí a galerií). Autorka proto porovnávala užití excerpcí získaných dokladů s jejich užitím v Britském národním korpusu a vyhledávala je na relevantních internetových stránkách (oficiální stránky galerií, aukčních síní, encyklopedie apod.). To jí umožnilo odhalit mj. kolísání v užití členu s některými vlastními jmény (*Tate Gallery* aj.). Excerpta byla rozdělena do sedmi skupin podle toho, co názvy označují. Autorka rozlišuje na základě použité sekundární literatury mezi „proper nouns“ a „proper names“, která mohou obsahovat jak vlastní tak obecná jména. V každé skupině byl podán podrobný popis jednotlivých strukturních typů názvů a tendencí k užívání členu určitého nebo bezčlennosti. Všechny analyzované doklady jsou uvedeny v příloze jednak v tabulkách s detailním rozbořením podle jednotlivých skupin, jednak ve větěném kontextu v souhrnné tabulce. V závěru práce shrnuje autorka své poznatky o užívání členu s vlastními jmény a zmiňuje některé faktory, které volbu členu mohou ovlivňovat (např. užití členu určitého u názvů hnutí, institucí a různých akcí, které obsahují apelativum, např. *fair, school*, a také u méně formálních názvů, které z nich vznikají elipsou obecného substantiva). Některé skupiny názvů jsou ale tak různorodé, že není možné žádné společné tendence vystopovat.

Jako vedoucí práce hodnotím vysoce schopnost autorky zorientovat se v navzájem se částečně lišících popisech vlastních jmen v sekundární literatuře a s kritickým odstupem formulovat vlastní definici. I když po formální stránce lze práci leccos vytknout a téma tohoto typu jen stěží může přinést zcela jednoznačné výsledky, považuji za přínos práce právě to, že se snaží podat obecnější popis kategorie vlastních jmen a nespokojuje se s jednoduchými řešeními.

Závěr

Bakalářská práce Lucie Čížkové splnila své zadání. V průběhu práce prokázala autorka, že dokáže s oporou v sekundární literatuře dobře teoreticky definovat sledované jevy a v empirické části práce přesně a systematicky podle vymezených kritérií popsat excerpované příklady. Práci proto doporučuji k obhajobě a hodnotím ji předběžně jako velmi dobrou.

V Praze 1.9.2011

PhDr. Markéta Malá, Ph.D.